

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فارسی (۳)	نمره به عدد:
نام دبیر:	تاریخ آزمون : ۱۴۰۳/ ۱۰ / ۵	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳
شماره صندلی:		
ردیف	سوالات	بارم
	قلمروی زبانی (۷ نمره)	
۱	معادل معنایی واژه «اشتیاق» در بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» کدام است؟ الف) پی بردن به حقایق ب) نگاه داشتن دل از توجه به غیر حق ج) احکام و عبادات شرعی د) کشش روح انسان خداجو در راه شناخت پرودگار	۰/۲۵
۲	واژه «تحفه» در جمله «از این بوستان که بودی ما را چه تحفه کرامت کردی» با کدام واژه جمله زیر مترادف است؟ «درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر نهاده و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده»	۰/۲۵
۳	رابطه معنایی کدام گروه از کلمات <u>نادرست</u> بیان شده است؟ الف) حد و شلاق: تضمن ب) چریغ آفتاب و بیگاه شدن: تضاد ج) موافق و حریف: ترادف د) وظیفه و وجه: ترادف	۰/۲۵
۴	معنای واژه «آوند» در بیت «چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند» چیست؟	۰/۲۵
۵	املای کدام کلمه در هر عبارت نادرست است؟ شکل صحیح آن را بنویسید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب. ب) آب از این ده برمی داشتیم و صبح هنگام چریغ آفتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اطراق می کردیم. ج) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اصرار من د) تن ز جان و جان ز تن مسطور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۱
۶	املای کدام کلمات با توجه به معنای آن‌ها نادرست است؟ (فقط کلماتی را که املای نادرست دارند، مشخص کنید). (نشعه: کیفور) (مرهم: ضماد) (معتل: منتظر) (کازیه: جاکاغذی) (اصرا: در شب سیر کردن) (عنابت: توبه) (قربت: نزدیکی) (طیلسان: بالاپوش)	۱
۷	نقش ضمائر پیوسته در عبارت زیر را بیابید: الف) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبد	۰/۵
۸	صحیح یا غلط بودن گزاره‌ها را مشخص کنید. الف) در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» پیوند هم‌پایه‌ساز وجود ندارد. ب) زمان و نوع فعل مشخص شده در بیت «گر آتش دل نهفته داری / سوزد جان به جان سوگند» مضارع اخباری است. ج) در بیت «بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ / یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است» حرف «را» نمی‌تواند از نوع فک اضافه باشد. د) در بیت «جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است» یک نهاد محذوف است.	۱

۹	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. «عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که ما عبدناک حق عبادتک و واصفان حلیه جمالش به تحیر <u>منسوب</u> که ما عرفناک حق معرفتک». الف) کدام واژه دارای هم‌آوا است؟ ب) در اولین جمله غیر ساده، جمله پیرو را مشخص کنید. ج) نقش واژه مشخص شده را بنویسید.	۰/۷۵
۱۰	با توجه به بیت زیر پاسخ دهید: «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند» الف) ساختار جمله نخست را بنویسید. ب) در جمله دوم، نوع وابسته در گروه مفعولی را مشخص کنید.	۰/۲۵
۱۱	وابسته وابسته را در عبارات زیر بیابید و نوع آن را مشخص کنید. الف) نی حریف هر که از یاری برید ب) لیک کس را دید جان دستور نیست	۱
۱۲	در همه گزینه‌ها دو نوع نقش تبعی وجود دارد، <u>بجز</u>... الف) «آسمان تفرجگاه مردم کویر است و تنها گردشگاه آزاد و آباد کویر». ب) آن شب، پس از گشت و گذار در گردشگاه آسمان، تماشاخانه زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمدم. ج) دریای سبز معلق که بر آن مرغان الماس پر ستارگان زیبا و خاموش تک تک از غیب سر می‌زدند. د) ما را از غربت زندان شهر به مهین آزاد و دامن گسترمان کویر می‌برد.	۰/۵
	قلمروی ادبی (۵ نمره)	
۱۳	آرایه مشترک ابیات زیر کدام است؟ الف) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه‌نمایی ب) با محتسبم عیب مگویند که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است	۰/۲۵
۱۴	مفهوم کنایی «دم‌سردی» در بیت «دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند» چیست؟	۰/۲۵
۱۵	درستی یا نادرستی گزاره‌ها را مشخص کنید. الف) در بیت «در عالم پیر هر کجا برنایی است/عاشق بادا که عشق خوش سودایی است» جناس و ایهام مشهود است. ب) بیت «همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟» تشخیص و پارادوکس به چشم می‌خورد. ج) عبارت «درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر نهاده» دارای تشبیه و استعاره است.	۰/۷۵
۱۶	کدام بیت فاقد «تلمیح» است؟ الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است ب) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو ببوشی / همه بیشی تو بکاهی هم کمی تو فزایی ج) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش د) درنیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام	۰/۲۵

۱۷	بیت «آتش عشق است کاندَر نی فتاد / جوشش عشق است کاندَر می فتاد» مزین به آرایه‌های حسن تعلیل، تشبیه و ..... است	۰/۲۵
۱۸	آرایه «اسلوب معادله» در کدام بیت به چشم می‌خورد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است روزش دیر شد ب) سر من از ناله من در نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵
۱۹	کدام یک از قسمت‌های مشخص شده به آرایه «مجاز» آراسته شده است؟ الف) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الْحَزَن است ب) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون / به تخت مصرم اما جای در بیت‌الْحَزَن دارم	۰/۲۵
۲۰	درباره متن زیر به سوالات پاسخ دهید: «روزگاری از فراز همین برج‌ها فرمان به سواحل دریای سیاه داده می‌شد و کرانه‌های فرات خط از کرانه رود تیبر می‌خواندند.» الف) معنای مجازی قسمت مشخص شده را بنویسید. ب) یک کنایه در متن بیابید و معنای کنایی آن را بنویسید.	۰/۵
۲۱	جمله «در کویر خدا حضور دارد» از کیست؟	۰/۲۵
۲۲	غزل اجتماعی در عصر ..... رواج یافت و شعر ..... نمونه‌ای از غزل‌های اجتماعی است.	۰/۵
۲۳	کدام یک از افراد «دیوان اشعار» نداشتند؟ الف) فرخی یزدی ب) عارف قزوینی ج) محمدتقی بهار د) علی شریعتی	۰/۲۵
۲۴	بیت زیر را کامل کنید: «از پای تا سرت همه ..... / ..... چو بی‌پا و سر شوی»	۰/۵
۲۵	بیتی از غزل «صبح ستاره‌باران» بنویسید که قافیه آن واژه ساده «باران» باشد.	۰/۵
	قلمروی فکری (۸ نمره)	
۲۶	گوینده عبارات زیر را مشخص کنید: الف) «او بنده خود را عاشق خود کند و آنگاه بر بنده عاشق باشد.» ب) «آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه»	۰/۵
۲۷	در عبارات زیر مفهوم «آتش» را مشخص کنید. الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد ب) شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته می‌سند	۰/۵
۲۸	درباره ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: «ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است» فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند مثل من است» الف) منظور از «مرغ گرفتار قفس» چیست؟ ب) در بیت دوم شاعر چه چیزی را منجر به زندانی شدن می‌داند؟	۰/۵

۲۹	مقصود از قسمت‌های مشخص‌شده را بنویسید. الف) گفت می بسیار خوردی زان چنین بی‌خود شدی / گفت ای بیهوده‌گو حرف کم و بسیار نیست ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود کجا بود کی‌اش نام نهادند	۰/۵
۳۰	در متن «آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد و آن جادۀ روشن و خیال‌انگیزی که گویی یک راست به ابدیت می‌پیوندد.» به ترتیب، منظور از «گل‌های الماس» و «جادۀ روشن» چیست؟	۰/۵
۳۱	شاعر در بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» چه چیزی طلب می‌کند؟	۰/۲۵
۳۲	در عبارت «شوخی روزگار است که مهد دموکراسی که دوهزار و هشتصد سال قبل حتی برای آب خوردن هم در شهر رأی می‌گرفتند، به حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» منظور از «مهد دموکراسی» چه کشور یا تمدنی است؟	۰/۲۵
۳۳	دربارۀ متن «ای عزیز! پروانه، قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند؛ چون به آتش رسد، خود را بر میان زند. <u>خود نداند فرقی کردن میان آتش و غیر آتش</u> ، چرا؟ زیرا که عشق، همه خود آتش است.» به سوالات پاسخ دهید: الف) مفهوم عبارت مشخص‌شده چیست؟ ب) مصراع اول بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» با کدام جمله این متن تناسب مفهومی دارد؟	۰/۵
۳۴	کدام بیت با سرودۀ «در کف‌ها کاسۀ زیبایی / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می‌بر با پای دگر» تقابل مفهومی دارد؟ الف) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد. ب) گفت آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست	۰/۵
۳۵	اشعار زیر را به نثر روان برگردانید: الف) با جان بودن به عشق در سامان نیست ب) پرده‌هایش پرده‌های ما درید ج) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰/۵ ۰/۵ ۱
۳۶	جملات زیر را به نثر روان برگردانید: الف) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده. ب) هر جا که عشق باشد جز او دیگری رخت ننهد. ج) از بیم عقرب جرارۀ دموکراسی ناچار شده به مار غاشیۀ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.	۰/۵ ۰/۵ ۱
	امیدوارم شأن و اعتبار درس «فارسی»، به‌عنوان مهمترین درس کنکور تشریحی، در این آزمون رعایت شده باشد. به‌روز باشید. احمدی	

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فارسی (۳)	نمره به عدد:
نام دبیر: احمدی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۳/ ۱۰ / ۵	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳

ردیف	سوالات	بارم
۱- «د»		
۲- «خلعت»		
۳- «د»		
۴- آویزان، آونگ، معلق		
۵- الف: منسوب / ب: اتراق / ج: اسرار / د: مستور		
۶- نشئه، معطل، اسرا		
۷- الف: متمم / ب: مضاف الیه		
۸- الف: نادرست، / ب: نادرست / ج: نادرست / د: نادرست		
۹- الف: منسوب / ب: ماعبدناک حق عبادتک / ج: مسند		
۱۰- الف: نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل / ب: صفت شمارشی اصلی نوع اول		
۱۱- الف: «هر»: صفت مضاف الیه / ب: «جان»: مضاف الیه مضاف الیه		
۱۲- «الف»		
۱۳- ایهام		
۱۴- ناامیدی		
۱۵- الف: درست/ ب: درست / ج: درست		
۱۶- «د»		
۱۷- استعاره		
۱۸- الف، زیرا مصراع دوم مصداقی است برای مصراع نخست		
۱۹- «ب»		
۲۰- الف: «امپراطوری روم» / ب: «خط خواندن»: کنایه از اطاعت کردن		
۲۱- نویسنده َ لهستانی		
۲۲- مشروطه - «دفتر زمانه» یا «آزادی»		
۲۳- «د»		
۲۴- از پای تا سرت همه نور خدا شود / در راه ذوالجلال چو بی پاورش شوی		
۲۵- وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی است آواز باد و باران		

	۲۶- الف: پیامبر اسلام (ص) / ب: محتسب ۲۷- الف: «عشق» / ب: «خشم و اعتراض» ۲۸- الف: «پرندهٔ داخل قفس» / ب: «فکری برای آزادی خود نکردن» ۲۹- الف: کار حرام، حرام است و مقدار آن مهم نیست. / ب: ناپایداری حکومت‌ها ۳۰- ستارگان - کهکشان راه شیری ۳۱- مخاطبی که درد عشق و جدایی را تجربه کرده باشد. ۳۲- تمدن یونان (آتن) ۳۳- الف: «نمی‌تواند فرقی میان آتش و غیر آتش قائل شود.» / ب: «چون به آتش رسد، خود را بر میان زند» ۳۴- «ب» ۳۵- الف: «زنده ماندن در عاشقی امکان ندارد.» ب: «نغمه‌های نی ما را رسوا کرد.» ج: «مانند اژدهای سمی فریاد بکش و حمله‌ور شو و همانند شیر عصبانی و غضبناک داد بزن.» ۳۶- الف: [خداوند] به بادصبا که چون فرش گستری است گفته که باعث پیدایش سبزه‌زارها و طبیعت شود. ب: هر که عشق حضور داشته باشد، چیز دیگری ساکن نمی‌شود. ج: از ترس دموکراسی قرن بیستم که مانند عقرب سمی است، ناچار شده به حکومت نظامی‌ها که همچون مار سمی است پناه ببرد. با آرزوی کامیابی داوطلبین، سید علیرضا احمدی